

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๒๑๒/วพคพ

สัด ๒/๒๔๕
๒๔ ๑๙๖๑
15.4๐๐.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส20914 ส.1 ม.๑
รับที่ : ส11607/59 ส.๑๑ ✓
วันที่ : 27 ก.ค. 59 เวลา : 15:40

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานสรุปการดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการบูรณาการมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอรายงานสรุปการดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๒๕๐/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธานคณะกรรมการ หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ) เป็นเลขานุการ อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เห็นชอบมาตรการและวงเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้คณะรัฐมนตรีรับทราบสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของการแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้ง โดยคณะกรรมการอำนวยการบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙

๓.สาระสำคัญ

สืบเนื่องจากปรากฏการณ์เอลนีโญกำลังปานกลางตั้งแต่กลางปีและมีกำลังแรงในช่วงปลายปี ๒๕๕๘ ส่งผลให้ปริมาณฝนปี ๒๕๕๘ มีปริมาณน้อยและต่ำกว่าค่าปกติเกือบทุกเดือน โดยปริมาณฝนรวมตลอดปีเฉลี่ยทั้งประเทศต่ำกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ ๑๑ ทำให้ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั่วประเทศมีปริมาณอยู่ในเกณฑ์น้อย ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีปริมาณน้ำใช้การได้ ๒๐,๐๓๕ ล้าน ลบ.ม.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบโครงการบูรณาการมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ ประกอบไปด้วยมาตรการ ๘ มาตรการ ซึ่งมุ่งเน้นการเตรียมการ โดยการประเมินสถานการณ์ การเตรียมการป้องกัน การบูรณาการทำงานในรูปแบบ

พระราชรัฐ ซึ่งระบบการบริหารจัดการ ปี ๒๕๕๘/๕๙ ได้ปรับปรุงและแก้ไขให้มีทิศทางที่ดีขึ้น เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ประกอบด้วย

การเตรียมการป้องกันและบรรเทาผลกระทบ คณะกรรมการอำนวยการฯ ได้กำหนด นโยบาย มาตรการและขับเคลื่อนให้มีการปฏิบัติที่นำไปสู่การป้องกัน ปรับตัว และบรรเทาผลกระทบจาก ภัยแล้งในทุกภาคส่วน ดังนี้

๑. การบริหารจัดการน้ำต้นทุน ทั้งน้ำในระบบชลประทาน น้ำผิวดินน้ำใต้ดิน และน้ำ ในอากาศจากการปฏิบัติการฝนหลวงต่อเนื่องเพื่อเติมน้ำในระบบชลประทานในช่วงปลายฤดูฝนที่ซึ่งมี สภาพแวดล้อมของภูมิอากาศเหมาะสม ซึ่งแต่ละพื้นที่มีการบริหารจัดการดังนี้

๒. การบริหารจัดการเพื่อการปรับตัวและบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรทางด้าน เศรษฐกิจและสังคม โดยการจัดลำดับความเร่งด่วนของปัญหาที่จะเกิดขึ้น ซึ่งในระยะเริ่มต้นของปัญหาภัยแล้ง เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาจะได้รับผลกระทบเป็นลำดับแรก ซึ่งจะต้องปรับลดพื้นที่และปริมาณการผลิต ข้าวนาปีและนาปรังปี ๒๕๕๘/๕๙ ให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่ลดลง และขยายตัวไปยังพื้นที่นอกเขต ชลประทานโดยเฉพาะเกษตรกรในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาค ตะวันตก ตามลำดับโดยเสนอมาตรการแก้ไขปัญหาและบรรเทาภัยแล้งต่อคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้มี มติเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบโครงการบูรณาการมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจาก ภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ ประกอบไปด้วยมาตรการ ๘ มาตรการ นอกจากนั้น ยังมีมาตรการแก้ไขการช่วยเหลือ เกษตรกรของส่วนราชการอื่นๆ อีก ๙ โครงการ รวมเป็น ๑๗ มาตรการ ซึ่งสามารถแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๒.๑ กลุ่มลดรายจ่ายและเพิ่มคุณภาพชีวิต ๕ มาตรการ ได้แก่

- ๑) มาตรการที่ ๑ ส่งเสริมความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน
- ๒) มาตรการที่ ๒ การชะลอหรือขยายระยะเวลาชำระหนี้ที่เกษตรกรมีภาระหนี้กับ สถาบันการเงิน
- ๓) มาตรการที่ ๕ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ
- ๔) มาตรการที่ ๗ การเสริมสร้างสุขภาพและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ๕) โครงการราชภัฏ รัฐ ร่วมใจช่วยภัยแล้ง

๒.๒ กลุ่มสร้างรายได้กระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน ๕ มาตรการ ได้แก่

- ๑) มาตรการที่ ๓ การจ้างงานเพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร
- ๒) มาตรการที่ ๔ การเสนอโครงการพัฒนาอาชีพตามความต้องการของชุมชน
- ๓) โครงการตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ ๕ ล้านบาท)
- ๔) มาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาล (โครงการละไม่เกิน ๑ ล้านบาท) เฉพาะกระทรวงมหาดไทย
- ๕) โครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐ

๒.๓ กลุ่มขยายโอกาสเพื่อพัฒนาอาชีพ ๗ มาตรการ ได้แก่

- ๑) มาตรการที่ ๖ การเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน
- ๒) มาตรการที่ ๘ การสนับสนุนอื่นๆ เช่น โครงการอบรมเพื่อเพิ่มผลิตภาพการผลิต ของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙ และจากปัญหา ราคาสินค้าเกษตร
- ๓) โครงการสินเชื่อ ๑ ตำบล ๑ SME เกษตร
- ๔) โครงการชุมชนปรับเปลี่ยนการผลิตสู้วิกฤตภัยแล้ง
- ๕) โครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายฉุกเฉินและจำเป็นของเกษตรกรที่ประสบภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙

๖) โครงการตามมาตรการสำคัญเร่งด่วนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและคนยากจน (กยจ.)

๗) โครงการสนับสนุนการจัดหาเครื่องจักรกลการเกษตรให้แก่กลุ่มสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๓. การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ ระดับชาติ และระดับจังหวัด เป็นกลไกกำกับดูแลและบริหารความเสี่ยงจากภัยแล้งเพื่อการบริหารจัดการ เตรียมความพร้อม การรับมือทั้งในช่วงก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัยและการเผชิญเหตุ การฟื้นฟูสภาพหลังเกิดภัย

๔. การใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภายใต้การบริหารราชการของผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติการเพื่อป้องกันมิให้ปัญหาขยายตัวเพิ่มขึ้น อาทิ การจัดหาน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค การลดความเสียหายผลผลิตการเกษตร ที่ใกล้เก็บเกี่ยว การประเมินและแจ้งเตือนเกษตรกรให้รับรู้สถานการณ์และเตรียมปรับตัว การจ้างงานประชาชนที่ว่างงานจากปัญหาภัยแล้ง เป็นต้น

๕. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้และเข้าใจ รายงานสถานการณ์และความคืบหน้าของมาตรการป้องกัน ภัยและบรรเทาผลกระทบจากภัยแล้งแก่สาธารณะอย่างต่อเนื่อง ผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นการปฏิบัติการก่อนที่ปัญหาภัยแล้งจะเกิดขึ้น เช่น การรายงานสถานการณ์น้ำในเขื่อนทั่วประเทศ การให้คำแนะนำการปรับตัวไปปลูกพืชใช้น้ำน้อย เป็นต้น

๖. การวางแผนบริหารจัดการเพื่อเตรียมการเพาะปลูกในฤดูการผลิตปี ๒๕๕๙/๖๐ โดยได้ออกข้อแนะนำการวางแผนการเพาะปลูกฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๕๙/๖๐

การเผชิญเหตุและการบรรเทาทุกข์ เมื่อสถานการณ์น้ำและภัยแล้งเข้าสู่ช่วงวิกฤต การรักษา ระดับความมั่นคงของน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ภาคครัวเรือน การรักษาระบบนิเวศน์เพื่อผลักดันน้ำเค็ม และการเกษตรกรรม จึงเป็นลำดับความสำคัญเร่งด่วนและการบริหารสถานการณ์เพื่อลดความรุนแรงของภัยแล้ง สร้างความมั่นใจแก่ประชาชน และความเป็นระเบียบของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. การขยายวงเงินอุดหนุนโครงการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉิน ในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด จากวงเงิน ๒๐ ล้านบาท เป็น ๕๐ ล้านบาทต่อจังหวัด ทั้งนี้เพื่อให้มีงบประมาณที่เพียงพอ สอดคล้องและรองรับขนาดความรุนแรงที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการจัดหาน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ที่จะต้องขนส่งน้ำในระบรถยนต์เพื่อให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ประสบภัยตลอดช่วงภัยแล้ง

๒. การบริหารจัดการส่งน้ำเพื่อการรักษาความมั่นคงด้านน้ำดิบในระบบประปา และการเผชิญเหตุจากน้ำทะเลหนุนสูง โดยการส่งน้ำจากระบบชลประทานและการควบคุมกำกับให้ปริมาณน้ำจากต้นทางไปยังปลายทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันเวลา และมวลน้ำครบตามความต้องการ และการบริหารน้ำเพื่อผลักดันน้ำเค็มมิให้มีผลกระทบต่อการผลิตน้ำประปาของการประปานครหลวง ที่ซึ่งผลิตน้ำประปาสำหรับกรุงเทพมหานคร ที่เป็นเมืองเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ

๓. การประเมินความเสี่ยงและบริหารความเสี่ยงช่วยเหลือ โดยการวิเคราะห์สมดุลน้ำระดับอำเภอ ทั่วประเทศ เพื่อประเมินความเสี่ยงของการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการจัดแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบเพื่อการช่วยเหลือบรรเทาปัญหาภัยแล้ง โดยการมอบหมายสั่งการกระทรวงกลาโหม กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมชลประทาน รมตมทรัพยากรธรณีบรรทุกน้ำ เครื่องมือ อุปกรณ์ รวมทั้งการขุดเจาะ บ่อบาดาล เป่าล้างบ่อบาดาล โดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เพื่อเผชิญเหตุและสนับสนุนเติมน้ำในพื้นที่

๔. แจกจ่ายน้ำอุปโภค บริโภค และการสนับสนุนรถบรรทุกน้ำ ตลอดจนการแจกจ่ายน้ำเพื่อการบรรเทาปัญหาในกลุ่มเกษตรกรที่มีมูลค่าความเสียหายสูง อาทิ ทุเรียน และสวนกล้วยไม้

การฟื้นฟู เมื่อสถานการณ์เริ่มเข้าสู่ภาวะปกติ ได้บริหารเตรียมการจัดกระบวนการสำรวจ ตรวจสอบความเสียหาย และเร่งให้การช่วยเหลือเกษตรกรตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนโครงการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖

ผลการดำเนินงาน

รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการ/โครงการที่สนับสนุนให้เกษตรกรและประชาชนสามารถลดรายจ่ายสร้างรายได้ และขยายโอกาสในการปรับตัวให้ผ่านพ้นวิกฤตภัยแล้ง ซึ่งผลลัพธ์ของการบริหารจัดการแก้ไขปัญหากลุ่มภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ โดยคณะกรรมการอำนวยการบูรณาการแก้ไขปัญหากลุ่มภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ จำนวน ๘ มาตรการ และบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีก ๙ มาตรการ รวม ๑๗ มาตรการ เป็นเงิน ๒๐๔,๙๘๕.๔๐ ล้านบาท และมีการเบิกจ่ายแล้วทั้งสิ้น ๑๐๖,๗๐๐.๐๒ ล้านบาท ดังนี้

๑. มาตรการส่งเสริมความรู้และการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน

๑.๑ สนับสนุนปัจจัยการผลิตและอบรมครบแล้ว จำนวน ๓๘๕,๑๓๗ ราย (๑๐๐%)

๑.๒ จัดจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค “ธงฟ้าสู้ภัยแล้ง” รวม ๖๐๙ ครั้ง ประชาชนเข้าร่วมงาน ๒๗๗,๓๓๖ ราย คิดเป็นมูลค่าการจำหน่าย ๖๓.๒๓ ล้านบาท สามารถลดภาระค่าครองชีพ ๓๘.๕๕ ล้านบาท

๒. มาตรการชะลอหรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้ที่เกษตรกรมีภาระหนี้กับสถาบันการเงิน

๒.๑ ยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ลดดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อที่ดิน และขยายระยะเวลาการชำระหนี้ในเขตปฏิรูปที่ดิน ๒๒,๗๒๖ ราย วงเงิน ๗๑.๗๑ ล้านบาท

๒.๒ ธ.ก.ส. และ ธ.ออมสิน ให้สินเชื่อปรับโครงสร้างการผลิต รวม ๑๔๔,๑๔๗ ราย วงเงิน ๗,๗๖๐.๔๑ ล้านบาท

๒.๓ ธ.ก.ส. ให้สินเชื่อชุมชน ๑๗ กลุ่ม วงเงิน ๒๐.๒๕ ล้านบาท

๒.๔ ธ.ก.ส. และ ธ.ออมสิน ชดเชยดอกเบี้ยผู้ได้รับผลกระทบ ๔๑๕,๙๘๓ ราย ๑,๘๘๑.๐๗ ล้านบาท

๒.๕ การช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์

- กองทุนพัฒนาสหกรณ์ (กพส.) ให้สินเชื่อสหกรณ์ปลอดดอกเบี้ย ๖ เดือน และ ๑ ปี วงเงิน ๒๘๗.๘๖ ล้านบาท

๒.๖ สหกรณ์ชดเชยดอกเบี้ยสมาชิกสหกรณ์ วงเงิน ๒๐๖.๓๓ ล้านบาท (ขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๖๐)

๒.๗ การช่วยเหลือของสหกรณ์ (กสส.ขอความร่วมมือสหกรณ์) รวม ๖๗,๓๖๒ ราย วงเงิน ๔๗๒.๖๔๓ ล้านบาท

๓. มาตรการการจ้างงาน มีการจ้างแรงงาน ๓๖๐,๑๖๔ ราย ๒,๙๙๐.๙๑ ล้านบาท

๔. มาตรการเสนอโครงการพัฒนาอาชีพตามความต้องการของชุมชน อนุมัติโครงการ ๘,๑๗๒ โครงการ วงเงิน ๔,๕๕๕.๙๙ ล้านบาท เบิกจ่ายลง ศบกต. ๔,๓๖๙.๐๓ ล้านบาท และกลุ่มเกษตรกรเบิกจ่ายแล้ว ๔,๑๑๐ โครงการ วงเงิน ๒,๒๗๐.๓๗ ล้านบาท

๕. มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ สร้างการรับรู้ผ่านสื่อ ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการผลิต ลดขนาดการผลิต ส่งเสริมการปลูกข้าวโดยวิธีเปียกสลับแห้ง ๑๐๐ แปลง

๖. มาตรการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน

๖.๑ การปฏิบัติการฝนหลวง มีหน่วยปฏิบัติทั้งสิ้น ๑๗ หน่วย ขึ้นปฏิบัติการ (วันที่ ๑๙ ก.พ. - ๑๑ ก.ค. ๕๙) ๒,๗๙๐ เที่ยวบิน มีฝนตก ๗๐ จังหวัด ทำให้มีปริมาณน้ำสะสม ๖๖๗.๗๗๔ ล้าน ลบ.ม.

๖.๒ การพัฒนาแหล่งน้ำ ๑,๑๓๓ แห่ง ขุดบ่อบาดาล ๓,๙๓๕ แห่ง

๖.๓ การทำแก้มลิง ๒๘ แห่ง (๑๐๐%)

๗. มาตรการส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัย สร้างระบบสนับสนุนน้ำเพื่อการแพทย์ ในโรงพยาบาล ๗ แห่ง การออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ๑๗๖ ครั้ง และเจ้าหน้าที่สายตรวจลงพื้นที่ ๘๘,๗๗๑ ครั้ง

๘. การสนับสนุนอื่นๆ

๘.๑ ช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรเสียหายด้วยเงินทดรองราชการ จำนวน ๑.๗๑๓ ล้านบาท เกษตรกร ๑๘๓,๑๔๓ ราย ๑,๙๒๐.๘๓ ล้านบาท

๘.๒ การใช้จ่ายเงินเชิงป้องกันหรือยับยั้ง ๒๘ จังหวัด วงเงิน ๑๒๗.๖๔ ล้านบาท

๘.๓ อบรมเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ๒๒๐,๕๐๐ ราย (๑๐๐%)

๙. โครงการตามมาตรการสำคัญเร่งด่วนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและคนยากจน (กยจ.) กรอบวงเงิน ๓,๒๐๐.๙๖ ล้านบาท เป้าหมาย ๓,๘๒๗ โครงการ เบิกจ่ายแล้ว ๒,๕๓๖.๑๒ ล้านบาท (๗๙.๒๒%)

๑๐. โครงการสนับสนุนการจัดการเครื่องจักรกลการเกษตรให้แก่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร กรอบวงเงิน ๒๕๔.๒๘ ล้านบาท เป้าหมาย ๔๒๑ รายการ เบิกจ่ายแล้ว ๒๒๕.๐๖ ล้านบาท (๘๘.๕๐%)

๑๑. โครงการตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ ๕ ล้าน) กรอบวงเงิน ๓๖,๒๗๕ ล้านบาท เป้าหมาย ๑๒๑,๒๒๖ โครงการ เบิกจ่ายแล้ว ๓๕,๖๙๑.๗๓ ล้านบาท (๙๘.๓๙%)

๑๒. มาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาล (โครงการละไม่เกิน ๑ ล้านบาท) เฉพาะ กระทรวงมหาดไทย กรอบวงเงิน ๒,๒๘๖.๔๔ ล้านบาท เป้าหมาย ๔,๑๐๕ โครงการ เบิกจ่ายแล้ว ๒,๑๑๕.๘๒ ล้านบาท (๙๒.๕๔%)

๑๓. โครงการสินเชื่อ ๑ ตำบล ๑ SME เกษตร วงเงินสินเชื่อรวมทั้งสิ้น ๗๒,๐๐๐ ล้านบาท จ่ายสินเชื่อแล้ว ๑๒,๐๑๒ ราย จำนวนเงิน ๑๓,๓๐๖.๐๙ ล้านบาท

๑๔. โครงการชุมชนปรับเปลี่ยนการผลิตสู่วิกฤตภัยแล้ง วงเงินสินเชื่อ ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท เบิกจ่ายเงินกู้แล้ว ๙ จังหวัด จำนวนเงิน ๑๒.๐๖๘ ล้านบาท เกษตรกรได้รับสินเชื่อแล้ว ๒๑๔ ราย

๑๕. โครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายฉุกเฉินและจำเป็นของเกษตรกรที่ประสบภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙ วงเงินสินเชื่อ ๖,๐๐๐ ล้านบาท สนับสนุนสินเชื่อไปแล้ว ๑๖๒,๔๙๐ ราย จำนวนเงิน ๑,๙๒๐.๔๖ ล้านบาท

๑๖. โครงการราชภัฏ-รัฐ ร่วมใจ สู้ภัยแล้ง แจกจ่ายน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ๑๑๙,๗๘๐,๒๕๔ ลิตร

๑๗. โครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ วงเงิน ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท อนุมัติงบประมาณ ๒๗,๒๒๙.๔๔ ล้านบาท ได้โอนเงินให้กับกองทุนหมู่บ้านฯ ๑๗,๙๒๔.๑๖ ล้านบาท

รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ผลสัมฤทธิ์การแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ สรุปได้ดังนี้

๑. การระบายน้ำเป็นไปตามแผนที่กำหนด (๑๘ ล้าน ลบ.ม./วัน) และมีปริมาณน้ำใช้การได้ จนถึงสิ้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙

๒. พื้นที่ปลูกข้าวนาปรังในเขตชลประทานลุ่มเจ้าพระยา จำนวน ๒.๐๒ ล้านไร่ ได้รับความเสียหาย เพียง ๓,๘๖๘ ไร่

๓. การดำเนินการตามมาตรการทั้ง ๑๗ มาตรการ สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือน สร้างรายได้ และขยายโอกาสเพื่อพัฒนาอาชีพ ให้เกษตรกร จำนวน ๖.๙๗ ล้านคน คิดเป็นเงิน ๑๐๖,๒๐๘.๓๑ ล้านบาท

๔. การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน(ภัยแล้ง) ลดลงจาก ๑๒,๔๕๔ หมู่บ้าน ในปี ๒๕๕๘ เหลือ ๙,๙๓๔ หมู่บ้าน ของหมู่บ้านทั้งประเทศ ลดลงร้อยละ ๒๐.๒๓ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม) และสามารถจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้รวดเร็ว ขึ้นกว่าทุกปีที่ผ่านมา โดยจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรแล้ว ๙๘ % ของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย

๕. ระบบน้ำประปาทั้งจากการประปานครหลวงและการประปาส่วนภูมิภาคมีความมั่นคง ด้านน้ำดิบและไม่มี การหยุดจ่ายน้ำแก่ประชาชนตลอดช่วงภัยแล้งซึ่งมาจากสาเหตุการขาดน้ำดิบ

๖. เกษตรกรส่วนใหญ่รับรู้และมีความเข้าใจ ตระหนักถึงสถานการณ์น้ำและผลกระทบจาก ภัยแล้งตามที่รัฐบาลได้ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ ส่งผลให้พื้นที่ปลูกข้าวนาปรังลดลงจาก ๑๐.๐๓ ล้านไร่ในปี ๒๕๕๗/๕๘ เหลือ ๕.๗๙ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๘/๕๙

การประเมินความพึงพอใจ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ทำการประเมินผลโครงการบูรณาการมาตรการช่วยเหลือ เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ โดยสำรวจข้อมูลในช่วงระหว่างกรดำเนินงานโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ เมษายน - ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ในพื้นที่จังหวัดต่างๆ ทุกภาคของประเทศ จำนวน ๖๑ จังหวัด โดยการสุ่มสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ประธานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล (ศบกต.) ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่เสนอโครงการชุมชน เกษตรกร รวมทั้งสิ้น ๔,๐๘๕ ราย โดย เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก-มากที่สุด ในมาตรการที่ ๓ การจ้างงาน มาตรการที่ ๔ โครงการ ตามความต้องการของชุมชน มาตรการที่ ๗ การเสริมสร้างสุขภาพและความปลอดภัย และมาตรการที่ ๘ การช่วยเหลือตามระเบียบ ของกระทรวงการคลัง การอบรมเพิ่มผลผลิตการผลิต (อบรมช่วงภัยแล้ง)

รายการ	ความพึงพอใจ			ระดับความพึงพอใจ (คะแนนเต็ม ๕)
	มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย-น้อยที่สุด	
มาตรการที่ ๑ การส่งเสริมความรู้และการสนับสนุน	๔๒	๓๘	๒๐	ปานกลาง (๓.๑๔)
มาตรการที่ ๒ การชะลอหรือขยายระยะเวลาชำระหนี้	๔๗	๓๘	๑๕	ปานกลาง (๓.๓๘)
มาตรการที่ ๓ การจ้างงานเพื่อสร้างรายได้	๔๘	๓๗	๑๕	มาก (๓.๘๖)
มาตรการที่ ๔ โครงการตามความต้องการของชุมชน	๖๖	๒๑	๑๓	มาก (๓.๗๔)
มาตรการที่ ๕ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ	๕๐	๓๘	๑๒	ปานกลาง (๓.๓๕)
มาตรการที่ ๖ การเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน	๔๔	๓๘	๑๘	ปานกลาง (๓.๒๓)
มาตรการที่ ๗ เสริมสร้างสุขภาพและความปลอดภัย	๖๒	๒๖	๑๒	มาก (๓.๖๑)
มาตรการที่ ๘ การสนับสนุนอื่นๆ เช่น อบรมภัยแล้ง	๕๓	๓๒	๑๕	มาก (๓.๔๗)
ความพึงพอใจในภาพรวมทุกมาตรการ	๕๓	๓๒	๑๕	มาก (๓.๕๑)

ปัญหาอุปสรรค

๑. ด้านการบริหารโครงการเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหากลุ่มภัยแล้ง

๑.๑ ระเบียบการเงินการคลังเพื่อบรรเทาผลกระทบของเกษตรกร

การบริหารโครงการ/มาตรการเพื่อขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติและผลสัมฤทธิ์ จะต้อง ปฏิบัติตามระเบียบการเงินการคลังที่เกี่ยวข้องที่มีหลักการเพื่อความคุ้มค่า ประสิทธิภาพและความถูกต้องของ กระบวนการตรวจสอบรายละเอียดแผนงานโครงการงบประมาณ จึงส่งผลให้การป้องกันแก้ไขปัญหากลุ่ม ภัยแล้งไม่ทันการณ์ ซึ่งขนาดความรุนแรงของภัยแล้งในปีนี้ได้ส่งผลให้ปริมาณน้ำเพื่อการเกษตรกรรมน้อยกว่า โดยเปรียบเทียบ พื้นที่ที่มีปริมาณน้ำน้อยบางพื้นที่จึงต้องยกเลิกแผนงานโครงการเพื่อลดความเสียหายหาก จะต้องดำเนินงานต่อไป นอกจากนั้นการสนับสนุนพันธุ์พืช พันธุ์ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำ ในช่วงเร่งด่วนของการ ช่วยเหลือ ไม่สามารถจัดหา ผลิต และส่งมอบได้ทันกับความต้องการของแผนงานโครงการ ส่งผลต่อประสิทธิผล ของมาตรการโครงการไม่ได้ผลตามที่กำหนดไว้อย่างที่ควรจะเป็น รวมทั้งศักยภาพการเสนอขอความต้องการ ของเกษตรกรยังมีน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งจะต้องเขียนโครงการที่มีความสมบูรณ์ มีการวิเคราะห์ปัญหาและ วิธีการแก้ไขปัญหาย่างสมเหตุสมผล คุ้มค่างบประมาณ จึงส่งผลให้แผนงานโครงการจากความต้องการของ ชุมชนจึงไม่สมบูรณ์อย่างที่ควรจะเป็น และไม่ได้รับการพิจารณาเห็นชอบ และไม่ได้รับงบประมาณในระยะเวลา การช่วยเหลือที่เหมาะสมกับความเดือดร้อนและสถานการณ์น้ำ

๑.๒ การขยายโอกาสเพื่อการพัฒนาอาชีพ โดยผ่านการให้สินเชื่อประเภทต่างๆ การเข้าถึงสินเชื่อหรือเงินทุนผ่านสถาบันการเงิน ธ.ก.ส. ไม่สามารถทำให้เกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนเข้าถึงสินเชื่อได้อย่างที่ควรจะเป็น เนื่องจากเกษตรกรมีภาระสินเชื่อเดิมกับสถาบันการเงินอยู่แล้ว ขีดความสามารถในการสร้างภาระสินเชื่อเพิ่มจึงมีความจำกัด และมีความเสี่ยงทางการเงินสูงต่อสถาบันการเงิน ดังนั้นในโอกาสต่อไปจะต้องทบทวนปรับปรุง ระเบียบที่สนับสนุนการป้องกันและเผชิญเหตุให้สามารถป้องกัน แก้ไขปัญหา และช่วยเหลือ ได้ทันการณ์ รวมทั้งพัฒนาความพร้อมของเกษตรกรในการเสนอความต้องการและเตรียมแผนงานโครงการก่อนเกิดภัย

๒. ด้านความเข้าใจความเสี่ยงของภัยแล้ง

การประเมินความเสี่ยงและแจ้งเตือนสถานการณ์ภัยแล้งจะต้องวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทั้งข้อมูลย้อนหลังและข้อมูลความเสี่ยงที่จะเผชิญในอนาคตจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก (Future Risk of Climate Change) เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลกในอนาคตจะมีความรุนแรงและมีความถี่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีผลต่อการประเมินความเสี่ยงในอนาคตอย่างแม่นยำมากขึ้น โดยจะต้องมีหน่วยงานหลัก (ระบบ Single Command) ในการประเมินเพื่อได้ผลการประเมินเอกภาพ และการยอมรับของทุกส่วน ทั้งนี้ ข้อมูลวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงจะต้องผลิตเพื่อเป็นข้อมูล ข่าวสารสำหรับนักวิชาการ และสำหรับภาคประชาชนเพื่อการสื่อสาร แจ้งเตือนให้เกิดความตระหนักของเกษตรกรและประชาชน และนำไปสู่การร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำของรัฐบาลอย่างเป็นทางการ เป็นระเบียบ แบบแผนที่เหมาะสม ดังนั้น การสร้างองค์ความรู้แก่สังคมจึงต้องทำอย่างต่อเนื่องตลอดปี และเพิ่มช่องทางการสื่อสารให้ทั่วถึง

๓. ด้านการเผชิญเหตุ

เนื่องจากการเผชิญเหตุภัยแล้ง โดยเฉพาะการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค มีการบริหารจัดการในระดับอำเภอ จังหวัด และเป็นการเผชิญเหตุแก้ไขเมื่อเหตุได้เกิดขึ้นไปแล้ว ความพร้อมและแผนการเผชิญ จึงเป็นการแก้ไขไปทีละปัญหา การบัญชาการและเผชิญเหตุในภาพรวมระดับเขตและประเทศยังมีน้อยกว่าที่ควรจะเป็น รวมทั้งทรัพยากรไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการเพื่อการเผชิญเหตุ ควรจะต้องบริหารเชิงบูรณาการ ระบบ Single Command ตั้งแต่ในภาวะปกติก่อนเกิดภัย โดยจะต้องมีศูนย์หรือระบบข้อมูลสถานะของทรัพยากร แบบ Real Times เพื่อการบริหาร Logistic และทรัพยากรต่าง ๆ ไปยังพื้นที่ที่ประสบปัญหาตามสำคัญความสำคัญเร่งด่วน นอกจากนั้นจะต้องมีการเพิ่มระดับความมั่นคงด้านน้ำดิบ (Water Security) ของระบบบริการสาธารณสุข โรงพยาบาล การประปาส่วนภูมิภาค และประปาหมู่บ้าน ตลอดจนการซ่อมแผนเผชิญเหตุเป็นประจำ

๔. ด้านการฟื้นฟู

แม้ว่าในปีมีการชดเชยช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยแล้งจะได้รับการช่วยเหลือด้วยความรวดเร็ว แต่อย่างไรก็ตามระดับความรุนแรง ความถี่ และความเสียหาย มีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น ตามการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ซึ่งจะส่งผลให้จำนวนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น การทบทวน ปรับปรุงระเบียบการช่วยเหลือ ฯ และระเบียบที่สนับสนุนการฟื้นฟู ให้สามารถช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้ข้อจำกัด ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านระยะเวลา และเอกสารประกอบการพิจารณาตรวจสอบ อนุมัติ และการชดใช้เงินทดรองราชการ ตลอดจนวงเงินทดรองราชการ จะต้องสนับสนุนการปฏิบัติราชการให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ พร้อมกับความถูกต้องของกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการทบทวน ปรับแก้ไข กฎระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเยียวยาช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติทางการเกษตรเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในพื้นที่และสามารถช่วยเหลือเกษตรกรให้ทันต่อสถานการณ์

๒. ควรมีระบบการบริหารจัดการสถานการณ์ภัยพิบัติในรูปแบบของ Single command (หน่วยงานกลาง) โดยมีการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานจากระดับนโยบาย นำไปสู่การปฏิบัติงานในพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรมในทุกสถานการณ์บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและสามารถติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานได้

๓. ควรมีการบูรณาการฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ที่ผ่านการสังเคราะห์อย่างเป็นระบบเป็นปัจจุบันและเอกภาพ เป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วน เพื่อนำไปใช้การจัดทำแนวทางการบริหารจัดการ และประกอบเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง การแจ้งเตือนและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ข้อมูลประเมินความเสี่ยงในอนาคตมาวิเคราะห์ร่วมด้วย

๔. เสริมสร้างองค์ความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ การประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ภัยพิบัติ ให้กับประชาชนและเกษตรกรในพื้นที่เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้ เข้าใจ และสามารถปกป้องตนเองและทรัพย์สินในเบื้องต้นได้

๕. ควรมีกกลไกการเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจในทุกมิติของการบริหารจัดการภัยพิบัติ โดยเฉพาะเรื่องการประเมินความเสี่ยง การป้องกัน และลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อมให้กับผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งจะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ แผนงาน แนวทางและกลไกการปฏิบัติงาน ทั้งภายในและระหว่างภาคส่วน ซึ่งต้องให้ชัดเจนและสอดคล้องกับภารกิจและสถานการณ์ในพื้นที่อย่างยั่งยืน

๖. ควรส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้ในการบริหารจัดการแก้ไขสถานการณ์ภัยพิบัติ โดยเฉพาะการป้องกันลดความเสี่ยงและการเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ การพัฒนาฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม รวมถึงพัฒนาศักยภาพในการเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗. สร้างช่องทางการเตือนภัยและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารโดยประยุกต์ใช้สารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงจากภัยแล้ง รวมถึงความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัย การบรรเทา การเตรียมความพร้อม การรับมือ การฟื้นฟู และการฟื้นฟูสภาพ เพื่อเพิ่มความตระหนักถึงของประชาชนเกี่ยวกับการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ รวมถึงเพิ่มฐานข้อมูลสารสนเทศโดยเฉพาะความรู้ด้านความเสี่ยงจากภัยพิบัติผ่านการณรงค์ ระบบออนไลน์ และการกระตุ้นหรือระดมพลังให้เกิดขึ้นในชุมชน

๘. การพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยแล้งในระดับชาติ และระดับจังหวัดให้มีความเป็นเอกภาพในการประเมินวิเคราะห์สถานการณ์และบริหารสั่งการที่เป็นเอกภาพ โดยการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารจัดการ ลดความซ้ำซ้อนของทรัพยากร สามารถเข้าถึงปัญหาและจัดการสาเหตุของปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ความเป็นเอกภาพของระบบการบริหารสั่งการจะต้องมาพร้อมกับระบบการจัดเก็บ รวบรวมข้อมูล และการประเมินวิเคราะห์สถานการณ์ด้วย

๙. การสื่อสารสถานการณ์ภัยแล้งต่อสาธารณชนให้รับรู้และเข้าใจ เกิดความตระหนัก เข้าใจ บทบาทหน้าที่ของตนเองในการปรับตัวและเตรียมพร้อมเพื่อบรรเทาผลกระทบ และเตรียมพร้อมในการเผชิญสถานการณ์ รวมทั้ง สร้างความเข้าใจสถานการณ์ต่อสื่อมวลชนให้เข้าใจสถานการณ์ ปัญหาสาเหตุ ความเสี่ยง และผลกระทบ การปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากภัยแล้ง เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาภัยแล้งให้เป็นไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ

๑๐. สร้างช่องทางโอกาสการหารือแลกเปลี่ยนข้อมูลและความร่วมมือระหว่างกลุ่มนักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องอื่นๆ และผู้กำหนดนโยบายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการเชื่อมต่อระหว่างวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีกับนโยบาย เพื่อสร้างทางเลือกที่เหมาะสมในการปรับตัวและบรรเทาผลกระทบ เพื่อประกอบการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติได้เร็วยิ่งขึ้น

๑๑. ภาคเกษตรกรรมจะต้องบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) ให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำในอนาคต โดยใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูล สินค้าเกษตรแต่ละชนิด การใช้ประโยชน์ที่ดินและข้อมูลความต้องการใช้น้ำ เป็นพื้นฐานที่จะใช้ประกอบการศึกษาความเป็นไปได้ในด้านเทคนิคการผลิตซึ่งจะต้องนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ร่วมกับองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ สภาพภูมิสังคม และสิ่งแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ซึ่งมีความแตกต่างกันไป ทั้งนี้ หากตัดสินใจผลิตสินค้าใดจะต้องศึกษาความเป็นไปได้ด้านเทคนิคการผลิต ด้านการตลาด ด้านการเงิน ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการให้ชัดเจนก่อน รวมทั้งความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในวิถีการผลิต การจัดทำบัญชีต้นทุน ความต้องการน้ำเพื่อการผลิต เป็นต้น

ทั้งนี้ กรมชลประทานได้คาดการณ์ปริมาณฝนปี ๒๕๕๙ กรณีปริมาณฝนอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยหรือต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ ๑๐ คาดการณ์ปริมาณน้ำใน ๔ เขื่อนหลักในกลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ ป่าสักฯ) ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ จะมีปริมาณน้ำใช้การได้ รวมจำนวน ๙,๙๔๘ ล้าน ลบ.ม. และ ๙,๑๑๐ ล้าน ลบ.ม.ตามลำดับ ซึ่งมากกว่าปี ๒๕๕๘ ประมาณร้อยละ ๓๐ อย่างไรก็ตาม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะได้ติดตามสภาพอากาศและประเมินสถานการณ์น้ำอย่างต่อเนื่อง โดยจะรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะๆ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ

โทรศัพท์ ๐๒-๒๘๑๙๔๐๑